

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1213

KARAR NO : 1981/819

ÖZET: Bir siyasi partiye kayıtlı üyenin, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olarak işlediği suçlara ait davaların, yer ve zaman koşulu aranmaksızın, Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Adnan Cengil

O L A Y : 18.11.1977 günü sanığın yanında iki arkadaşı olduğu halde bir kahvede olay çıkarttığı, kahveden çıkıp giderken Abdullah Şahin isimli bir kişi ile karşılaştığı, bu kişiye kafa atıp taşıdığı tabanca ile birkaç el ateş ettiği ve onu elinden yaraladığı, ancak; ateş ederken tabancadan çıkan kurşunlardan birinin yolda geçen Bekir Erdal isimli kişiye isabet ederek onun ölümüne sebebiyet verdiği, böylece sanığın adam öldürmek, öldürmeye teşebbüs etmek ve yasak tabanca taşımak suçlarını işlediği ileri sürülerek hakkında Zeytinburnu C. Savcılığı'na talepname ile kamu davası açılmıştır.

Zeytinburnu Sorgu Hâkimliği'nce yapılan ilk soruşturma sonunda, sanığın MHP Zeytinburnu ilçesine kayıtlı olduğu, olay günü parti merkezinde düzenlenen semineri arkadaşlarına bildirdikten sonra evine dönerken uğradığı kahvede olay çıkarttığı, daha sonra kahveden çıkıp eve giderken yolda rastladığı Abdullah Şahin isimli kişiye, "iki gün önce bizimkilerle ateş etmişsin" diyerek onunla kavgaya başladığı, kavga sırasında tabancasını çıkararak ateş edip bu kişiyi yaraladığı, tabancadan çıkan kurşunlardan birinin o sırada yoldan geçen Bekir Erdal isimli şahsa isabet ederek ölümüne sebep olduğu belirtilerek, sanığın adam öldürmek, öldürmeye teşebbüs, etmek ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma suçlarından eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 62., 448., 52., 448. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddelerine göre cezalandırılması için son soruşturmanın İstanbul Ağır Ceza Mahkemesinde açılmasına karar vermiştir.

1- İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi, 4.11.1980 gününde, 1978/305, 1980/409 sayı ile; sanığa atılı suçun niteliğine, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesine ve Yargıtay'ın bu konudaki içtihatlarına göre davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

2- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi, 16.1.1981 gününde, 1980/1179-1981/20 sayı ile; suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, sıkıyönetim mahkemelerinde bakılmakta olan davalarla bağlantısının bulunmadığı, davanın mahkemelerinin görevine girmediği,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 23.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiyoğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın Askerî Yargı yerinin görevli olduğunu belirten sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dosyada bulunan 27.2.1978 günlü ifadeli teşhis tutanağında sanık, başka bir olayda kullandığı silahı, ülkü ocakları İstanbul şubesi başkanı Mehmet Acar'dan aldığını, ve olayda kullandıktan sonra, kendisine iade ettiğini, hazırlıkta verdiği 5.3.1978 günlü ifadesinde ise, 3 yıl önce Aksaray'da bulunan MHP gençlik kolları binasına gittiğini, burada kendisini İstanbul İl Gençlik Kollarına üye olarak kaydettiklerini ve üye kayıt fişi doldurduklarını, ülkücü görüşü benimsediğini, bu görüş doğrultusunda İstanbul ilinde ve Zeytinburnu ilçesinde çeşitli eylemlere katıldığını, sorguda alınan 6.3.1978 günlü ifadesinde ise, kendisinin MHP Zeytinburnu ilçesinde kayıtlı üye olduğunu beyan etmiştir.

Sanığın bu beyanları karşısında durumunun, 2310 sayılı Yasa'nın ek-1. maddesine göre değerlendirilmesi gerekir. Anılan maddeye göre, siyasi partilerin, her kademe ve yan kuruluşlarının yönetici ve üyelerinin suç dosyaları hakkında soruşturma ve yargılama yapmaya parti genel merkezlerinin bulunduğu yer, sıkıyönetim komutanlıkları nezdindeki askeri mahkemeler yetkilidir, denilmekte ve 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesindeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın anılan madde ile 15. madde hükümlerine göre sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine giren suçlarda görevli yargı mercii belirtilmektedir. Sanık hazırlıkta ve sorguda verdiği ifadede MHP Gençlik Koluna üye olduğunu belirttiğine, olay görüş ayrılığından kaynaklanıp yaşam hakkına yönelik olduğuna ve bu yönüyle suç, Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu göre, sanığın üzerine atılı suçta ait davanın yer ve zaman kaydına bakılmadan, 2310 sayılı Yasa'nın ek-1. maddesi uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 16.1.1981 günlü, esas 1980/1179, karar 1981/20 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 23.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

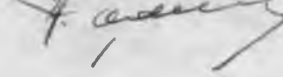
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özduval

Üye

İsmail Oğuz

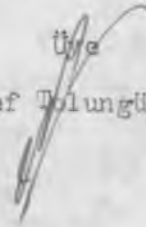
Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

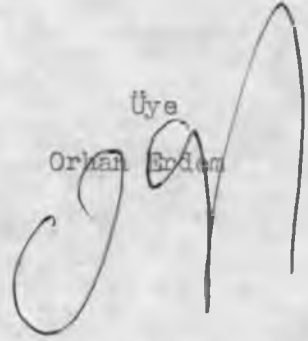
Üye

Şeref Talungüç

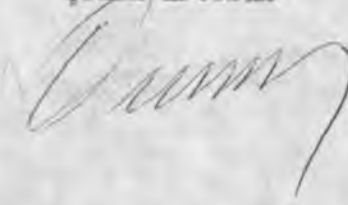
Üye

Orhan Erdem

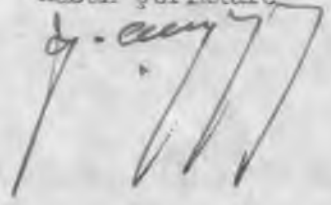
Üye

Orhan Ertosun

Üye

Hasan Çelikkale

i/ç

29.12